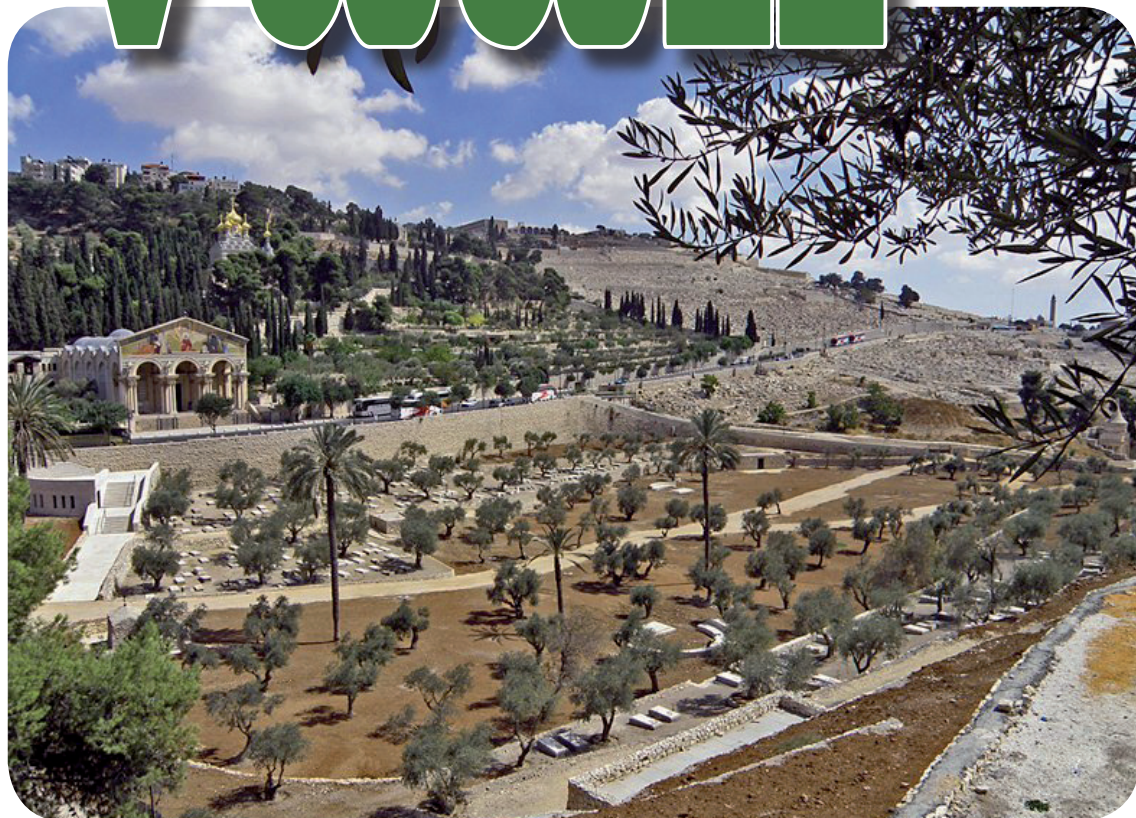


# vaan



*Kidrondal, Gethsémané en de Olijfborg*

**Orgaan van de Bond van  
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag**

- Meditatie blz. 3
- Bijbelstudie N.T. blz. 7
- Jaarverslag 2017-2018 blz. 11
- Uitnodiging  
Huishoudelijke Vergadering blz. 20





Ds. J.H. Lammers

• *Van de voorzitter*

### **Bijbelstudies**

In de maand april begint er een nieuwe serie bijbelstudies. Ds. Westland en ds. Emaus sluiten in dit maart nummer hun serie af. We danken hen voor hun inzet. Hopelijk heeft u veel geleerd van de studies uit het boek Job en de eerste brief van Petrus. Bent u er dit jaar niet toe gekomen, kan er ook later gebruik van worden gemaakt. De studies zijn niet aan een tijd gebonden. Ds. Molenaar begint de volgende keer met de Psalmen en ds. De Kruijff met de twee brieven die Paulus aan Timotheüs schreef.

### **Huishoudelijke vergadering**

Ook in dit nummer wil ik aandacht vragen voor de huishoudelijke vergadering die op zaterdagmiddag 7 april gehouden wordt in Veenendaal. Zie hiervoor de achterkant van dit nummer. Het is van belang dat er van iedere vereniging een afvaardiging is, zodat het bestuur zich gedragen weet door het grondvlak van de mannenbond. Er is gelegenheid om uw opmerkingen te maken en om uw vragen te stellen. We luisteren deze middag naar een referaat van ds. Snoek, getiteld: *Prediking in het spoor van Dordt*. Mooi is dat al in het begin van de Dordtse Leerregels Romeinen 10 wordt geciteerd waar het belang van de prediking onder woorden wordt gebracht. We hopen u en jou te ontmoeten.



*Julianakerk, Veenendaal*

### **Bondsdag**

Het is goed om al vast de datum van de volgende bondsdag in uw agenda te zetten. Dat is Deo Volente zaterdag 27 oktober. Ook op deze dag willen we de Dordtse Leerregels als uitgangspunt nemen. Hoe kan het anders in een jaar waarin het 400 jaar geleden is dat de Dordtse leerregels werden geschreven? Binnenkort hoort u meer over de thema 's en de invulling van de dag.

• De kopij voor het april-nummer moet vóór 20 maart bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

### • *in dit nummer*

Van de voorzitter.....	2
Meditatie .....	3
Bijbelstudie o.t.....	4
Bijbelstudie n.t.....	7
'Onder een vergrootglas' .....	9
Jaarverslag 2017-2018.....	11
Exploitatierkening 2017 .....	15
Organisatienieuws.....	16
Overlijdensberichten.....	17
Boekbesprekingen .....	19
Uitnodiging Huishoudelijke Vergadering.....	20

Adres administratie:

Hervormd Bonds bureau, Beatrixstraat 20a,  
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699

Email: [bonds bureau@filtnet.nl](mailto:bonds bureau@filtnet.nl)

Bankrek.nr. NL08RABO0377871559

t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bonds bureau:

Maandag t/m donderdag van 8.30-11.30 uur.

Vrijdag gesloten.



# Geen been gebroken

*“Want deze dingen zijn geschied, opdat het Schriftwoord vervuld wordt:  
Geen been van Hem zal gebroken worden...”*

*Johannes 19:36*

**L**aat op de vrijdagmiddag sterft de Heere Jezus. Veel is er de afgelopen uren gebeurd. De Zoon van God gekruisigd! Zeven kruiswoorden zijn van Hem bekend. Nu hangt Hij daar. De Levende, levenloos naar het vlees. Gestorven, opdat u met hart en ziel door het geloof mag zeggen: ook voor mij.

Het zal gauw sabbat zijn. De Joden houden de rustdag in ere. Om de drie kruiselingen nog te kunnen begraven, moeten ze wel gestorven zijn. Na de vraag van de Joden geeft Pilatus opdracht om de onderbenen te breken. Het was een manier de kruiseling sneller te laten sterven. De soldaten breken de benen van de twee misdadigers. Ze zien dat Jezus al is gestorven. Bij Hem hoeft dit niet meer te gebeuren. Markus vertelt ons dat zelfs Pilatus zich verwonderde over het reeds gestorven zijn van Jezus. Zo merken we uit de gebeurtenissen zelf dat dit niet zomaar is gebeurd. Jezus houdt Zijn leven in eigen hand. Hij buigt Zijn hoofd en geeft de geest. Hij legt het leven Zelf uit handen. Heel veel kruiswoorden zijn directe vervullingen van psalmwoorden. Zo ook na het sterven. Dat de benen van Jezus niet gebroken zijn ligt diep verankerd in de Bijbel. Het heeft direct betrekking op ons aller zaligheid.

Als eerste gaat Psalm 34:21 in vervulling. David en de rechtvaardigen over wie hij zingt weten dat geen been van hem gebroken zal worden. Zo weet hij zich in Gods hand. Wat vijand tegen hem zich kant, Gods onweerstaanbare hand geeft verlossing. Zelfs zover reikt de trouwe zorg van de hemelse Vader dat er zonder Zijn wil geen haar van mijn hoofd kan vallen. Wan-

neer Hij zegt: Ik zal u niet begeven en niet verlaten, dan is het zo. Een vers eerder zingt David: ‘Veel zijn de tegenspoeden van de rechtvaardige, maar uit die alle redt hem de HEERE. Ook deze belofte zijn in Christus ja, en in Hem amen. Trouwens, een psalm verder vertelt David dat al zijn beenderen zullen zeggen: Wie is U gelijk! En dat terwijl er tijden beleefd kunnen worden dat ik mijn beenderen kan tellen een voor een (Ps. 22:18).

Tegelijkertijd is Jezus het Paschalam. Het is geen toevallige gebeurtenis. De Heere Jezus is het enige, volmaakte en toereikende offerlam voor al onze zonden. Minutieus geeft de Heere Mozes instructie hoe het Paschalam te slachten. In Exodus 12:46 en Numeri 9:12 wordt geboden geen been van het lammetje te breken. De boodschap van Johannes de Doper mag staan voor de rijke verkondiging van het Evangelie: Zie, het Lam Gods dat de zonde der wereld wegdraagt. En Paulus grijpt terug op deze ingrijpende gebeurtenis op Golgotha: Ons Paschalam is voor ons geslacht.

We kunnen daarom vanuit deze gebeurtenis alleen maar met verwondering opmerken dat God waakt over Zijn Woord en belofte. Het is trouw al wat Hij ooit beval. Reken maar dat de duivel in de laatste uren dat Jezus aan het kruis hing er bij is geweest om op de een of andere manier het heilswerk van Christus afbreuk te doen of te ontcrachten. Gods Woord houdt stand in eeuwigheid en zal geen duimbreed wijken.

In de dagen van Maleachi spotte men met dat precieze gedoe in de tempel. Wat maakt het nou uit als we een lammetje met een kreupel pootje de priester aanbieden. De Heere gaat er beslist niet mee akkoord. O, wat zijn de rechtvaardigen verblijd. 'Ik de HEERE, word niet veranderd, daarom zijt gij, o kinderen van Jakob, niet verteerd.' De Heere Jezus heeft waarlijk kunnen zeggen: Het is volbracht! Zijn werk was

volkomen. Nu was het werk van de Vader om de Romeinen te beletten dat de benen van Jezus niet werden gebroken. Werkelijk, en zing het toch met mij mee, lezer, wat Psalm 68 zingt: Deze God is een God van heil, een God van volkomen zaligheid. Om met al je zonden tot Hem te vluchten. Om in Hem voor leven en sterven, voor tijd en eeuwigheid, alles te vinden om getroost te leven en eenmaal zalig te sterven.



Ds. W.P. Emaus

• *Bijbelstudie o.t.*

## Job 42 (met name van vers 7–17)

### Jobs gezegend einde

**W**at is de reactie van Job op Gods tweede toespraak in hoofdstuk 40 en 41? Zie hoofdstuk 42 vers 2 en 3. **“Ik weet dat U alles vermag...”**. Job is na de beschrijving van de twee kolossale dieren tot een dieper inzicht gekomen van Gods almacht in de schepping. Daardoor komt ook zijn lijdensweg in een ander licht te staan. Opvallend is dat Job in vers 4 zegt: **“Luister nu, en ik zal spreken! Ik zal U ondervragen: maak het mij bekend!”**. Hier worden de rollen omgedraaid. Met deze woorden heeft de Heere Job aangesproken toen Hij hem ging examineren om hem aan zijn eigen waan te ontdekken. (zie hoofdstuk 38:3).

#### Het gebed van Job voor zijn vrienden

Het laatste gedeelte van het boek Job is weer in proza opgesteld. Job heeft zijn schuld voor God beleden (vers 6). Nu gaat God richten tussen hem en zijn vrienden. De satan komt in dit gedeelte niet meer voor, want hij heeft

het geding met God verloren. Job heeft God nooit vaarwel gezegd en daarmee is de aanklacht van de satan in het geheel ontzenuwd.

#### Vers 7

**“Nadat de HEERE deze woorden tot Job gesproken had...”**. Dit slaat op de woorden van God in de hoofdstuk 38-41. Nu richt de Heere Zich tot Elifaz, de Temaniet. Hij is ook de oudste van de drie vrienden. Hij nam telkens als eerste het woord. Gods toorn is ontbrand tegen de drie vrienden. Waarom? Omdat ze niet recht van God gesproken hebben, zoals Job wel gedaan heeft.

Deze reactie hadden we helemaal niet verwacht... De drie vrienden krijgen een ernstige berisping. De drie vrienden hebben niet recht van God gesproken. Zij dachten God te moeten rechtvaardigen. Ze hebben de stelling verdedigd: alle lijden is straf op de zonde. Daarin hebben ze een verkeerde voorstelling van

Gods wereldbestuur gegeven. De vrienden hebben wel veel ware dingen gezegd, maar de toepassing op Job was totaal misplaatst. Maar heeft Job dan wél recht van God gesproken? Job heeft toch ook zijn “waaroms” naar de hemel geslingerd? Zeker, Job heeft niet altijd “recht” van God gesproken. Maar hij heeft zich nu in stof en as voor God verootmoedigd (vers 6). Job heeft echter hierin wel recht van God gesproken, omdat hij de al te gemakkelijke redeneringen van zijn vrienden in twijfel getrokken heeft. Hij heeft hun “verklaring” van zijn lijden niet kunnen en willen aanvaarden. Job worstelde mét God in zijn niet-weten, terwijl zijn vrienden dachten alles te weten. Job heeft in de crisis van zijn leven menigmaal God aangesproken, maar de vrienden hebben slechts óver Hem gesproken. Het zou hen juist gesierd hebben wanneer ze mét God over Job gesproken hadden...

### Vers 8

Elifaz krijgt de opdracht om zeven jonge stieren en zeven rammen te nemen en die bij Job voor een brandoffer te brengen. In hoofdstuk 1:5 lazen we ook over brandoffers, die Job voor zijn feestvierende kinderen bracht. Duidelijk is dat er in de tijd van Job nog geen priesters waren. Job offert als de aartsvaders (hij leefde ook in hun tijd). Let wel: het aantal van twee maal zeven dieren is erg groot en toont de ernst van de overtredingen aan! “Breng brandoffers voor u en laat Mijn dieenaar Job voor u bidden. Want alleen zijn gebed zal Ik aannemen, zodat Ik met u niet doe naar uw dwaasheid...”. En dan volgt voor de tweede (!) keer: “want u hebt niet recht over Mij gesproken, zoals mijn knecht Job”. Het offer en de voorbede van de rechtvaardige Job zijn nodig om de toorn van God over de drie vrienden te stillen.

### Vers 9

Hoe reageren de vrienden op deze woorden van de Heere? Ze gehoorzamen aan de opdracht van God. Ze aanvaarden daarmee de veroordeling van hun standpunten. En Job is bereid om voorbede te doen voor zijn vrienden, die het hem zo ontzettend moeilijk gemaakt hebben. Duidelijks is wel: de vrienden laten zich door de Heere gezeggen. Ze blijken Godvrezende mensen te zijn, die hun ongelijk willen bekennen. En Job is bereid om zijn vrienden te vergeven. Hiermee verwijst hij naar Christus, Die zelfs voorbede deed aan het kruis voor Zijn vijanden (Luk. 23:34).

### Vers 10

Nadat Job voorbede heeft gedaan voor zijn vrienden, komt er een totale verandering in de situatie van Job. Job heeft in zijn lijden en in zijn voorbede voor zijn vrienden getoond hoe oprecht en onbaatzuchtig hij God dient. Daarmee zijn de valse beschuldigingen van de satan (“Job dient U uit eigen belang”) helemaal weerlegd. Nu is de weg vrij voor het herstel van Job. **“En de HEERE bracht een omkeer in het levenslot van Job, toen hij gebeden had voor zijn vrienden”**. De uitdrukking “een keer brengen in het lot” of “de gevangenis wenden” wordt ook gebruikt voor het einde van Israëls ballingschap. Op grond hiervan worden ook wel overeenkomsten gezien tussen het lijden van Job en dat van het volk Israël de eeuwen door.

**“De HEERE vermeerderde alles wat Job bezeten had tot het dubbele toe”**. Deze woorden verwijzen al naar de verdubbelde aantallen van zijn vee in vers 12.

### Vers 11

Wanneer zijn broers en zussen horen van de

ommekeer van Jobs droevige situatie, komen ze naar hem toe en gebruiken met hem de maaltijd. Zijn familie en bekenden waren eerder weggebleven (hoofdstuk 19:13-19), zoals dat helaas wel vaker in moeilijke omstandigheden voorkomt... **“Zij betuigden hem hun medeleven en vertroostten hem over al het onheil dat de HEERE over hem gebracht had”**. Het doet wel merkwaardig aan dat familie en vrienden eerst nu hun deelneming komen betuigen! Terugkijkend beklagen ze hem vanwege al het onheil, dat de Heere over hem gebracht heeft. Uit Job 1 en 2 weten wij dat de satan dit kwaad over Job heeft gebracht, omdat God hem daarvoor permissie gaf...

**“Zij gaven hem ieder een geldstuk en een gouden ring”**. Deze bijdrage was niet bijzonder hoog. De gouden ring werd als versiersel aan neus of oren gedragen door vrouwen, maar ook door mannen (Ex. 32:2 en Richt. 8:24).

### Vers 12

Job krijgt van de verloren veestapel het dubbele terug: vergelijk de aantallen in dit vers met die van hoofdstuk 1: 3.

### Vers 13

Job krijgt opnieuw tien kinderen: zeven zonen en drie dochters. In het O.T. worden de namen van dochters niet vaak vermeld, maar hier wel. Wellicht ook om het feit dat in het gehele land geen vrouwen te vinden te zijn, die zo schoon waren als deze dochters van Job (vers 15). Hun namen worden genoemd in vers 14.

**“En hij gaf de eerste de naam Jemima, de tweede de naam Kezia, en de derde de**

**naam Keren-Happuch”**. “Jemima” betekent: duifje. Kezia: de naam van kassia-plant (geurig als kassia, vgl. Ps. 45:9). Keren-Happuch (poederhoorn). Terwijl de eerste naam aan het dieren- en de tweede naam aan het plantenrijk is ontleend, doet de derde naam denken aan een kunstprodukt. Opvallend is wel dat de vrouw van Job niet meer genoemd wordt. Het is onduidelijk of deze tien kinderen uit een ander huwelijk geboren zijn.

### Vers 15

**“En er werden zo schone vrouwen niet gevonden in het ganse land, als de dochters van Job, en hun vader gaf hun erfdeel onder hun broeders”**. Waarom deze uitwijding over de dochters van Job? Voor de schrijver van het boek Job is dit een uiting van Gods bijzondere gunst.

**“en hun vader gaf hun een erfelijk bezit onder hun broers”**. Volgens de Mozaische wet erfden de dochters alleen wanneer de zonen ontbraken (Numeri 27: 1 en v.). Job is blijkbaar zó rijk dat hij al in zijn leven zijn dochters een erfdeel kan geven.

### Vers 16

Hierna leeft Job nog 140 jaar. Hij ziet zijn kinderen en kleinkinderen tot in het vierde geslacht en sterft: **“En Job stierf, oud en van dagen verzadigd”** (vers 17). Het is opvallend dat deze uitdrukking ook bij de aartsvaders wordt gebruikt (Gen. 25:8 en 35:29). Dit wordt gezegd nadat Abraham 175 jaar en Isaak 180 jaar geleefd heeft. Het lange leven is een bijzondere zegen van God. Tegelijk is dit in het O.T. een schaduwbeeld van het eeuwige leven, zoals Christus dat heeft verworven.

## Vragen:

1. In hoofdstuk 42: 8 en 9 moet Job voorbeelden doen voor zijn vrienden om God voor hen vergeving te vragen. Wat zijn dan hun zonden, die vergeven moeten worden?
2. “U hebt niet recht van Mij gesproken, zoals Mijn knecht Job” (vers 7b en 8b). Hoe kan dit van Job gezegd worden als we denken aan al zijn eerder uitgesproken protesten?
3. Zijn er overeenkomsten tussen de moeilijke situatie van Job en die van de blindgeborene in Johannes 9? Denk aan de reacties van Jobs vrienden en die van de discipelen en aan de uitkomst van Job en de blindgeborene (Joh. 9: 1 en 2).
4. Job wordt ook genoemd in Jakobus 5 vers 11. Waarom wordt Job daar als voorbeeld genoemd?
5. Hoe spreken art. 13 NGB en Zondag 10 HC over de voorzienigheid van God en wat heeft ons dat te zeggen?
6. Wat is voor u de gouden draad door de geschiedenis van Job en heeft u dat bemoedigd?



Ds. W. Westland

• *Bijbelstudie n. t.*

# Waakzaamheid geboden

## 1 Petrus 5:7–14

**W**e komen nu aan het laatste van deze Petrusbrief. Naast de gebruikelijke groeten en zegenbede heeft Petrus nog enkele dingen op zijn hart, die hij graag aan ons kwijt wil. Daarom blijf luisteren tot het laatste toe.

### Vers 7

In het vorige vers werd gesproken over Gods krachtige hand. In die hand mogen wij alles neerleggen, wat ons bezig houdt. Zo klinkt hier een heel bemoedigend woord: Je vindt dat ook terug in Psalm 55 vers 23: ‘Werp al uw zorgen op Hem, want Hij zorgt voor u. Let op dat woordje ‘al’. Hier mag je dus alles invullen. De dingen waar je mee zit in het dagelijks leven: zorgen over uw gezondheid, zorgen over uw werk, zorgen over je gezin, etc. Ook al zijn het kleine dingen, je mag ze toch in het gebed bij de Heere brengen. En dan

denken we ook aan de bekommelingen in het geloofsleven. Als u wordt aangevochten, als u moet ervaren dat het volgen van de Heere Jezus smaadheid brengt. En je vraagt je af of je het wel kunt volhouden in de strijd van het geloof. Breng het alles maar biddend bij Hem. Daar is het op de goede plaats. Want er volgt na de oproep een rijke belofte: want Hij zorgt voor u. Het gaat hem ter harte alles wat u bezig houdt. Ook al krijgen we niet alles wat we verlangen, u mag toch Zijn zorgende hand ervaren. Hij houdt u vast in dagen van duisternis. Hij bewaart u in het lijden. En dat kan nu alleen om Christus wil. Hij heeft het zwaarste kruis gedragen.

### Vers 8 en 9

Het feit, dat de Heere zorgt (vers 7) mag ons niet zorgeloos maken. Alsof het nu allemaal wel goed komt. Nee er is waakzaamheid

geboden. Nuchter zijn, je niet mee laten nemen door allerlei dwaalleer. Maar met verstand onderscheiden, of het is naar Gods Woord. En dan ook waakzaam zijn. Wakker blijven, want uw tegenpartij de duivel gaat rond als een briesende leeuw. Het zijn voor ons bekende woorden, maar we moeten steeds alert blijven. Want de situatie is veel ernstiger dan we dikwijls menen. Brullend als een leeuw gaat de satan rond. Hij is op uw ondergang uit. Daarom doet hij alles om ons bij Christus vandaan te trekken. Petrus heeft dat zelf ervaren in zijn leven, en daarom roept hij in vers 9 op om weerstand te bieden. Hoe dan? Door vast te staan in het geloof. En dat wil zeggen: biddend leven, met een geopende Bijbel. Zoals Psalm 119 vers 67 zingt: Maak in Uw Woord mijn gang en treden vast. Ja, dat kan wel lijden meebrengen in deze wereld. Maar daarin sta je niet alleen. Hetzelfde lijden wordt ook opgelegd aan al uw broeders in de wereld. Hier wijst Petrus op de gemeenschap der heiligen in Christus. Dan is er vreugde om het heil van Christus, gezamenlijke vreugde. Maar ook gezamenlijk lijden. Beseffen we dat ook? Dan mag de voorbede voor elkaar niet ontbreken.

### **Vers 10 en 11**

Nu gaat Petrus zijn brief afronden. Hij doet dat met een rijke zegenbede, waarin God de eer ontvangt. Leest u maar mee: 'De God nu van alle genade'.... Dat is een heerlijke aanduiding: Bij Hem is alle genade die u nodig hebt. Hij is de God die u geroepen heeft. En Hij roept nog steeds door de verkondiging van Zijn Woord. En dan is het maar de vraag: wat doen we ermee? Laten we de Heere maar roepen? Dan is er geen heil te verwachten. Luister dan. Hij is niet op uw ondergang uit, maar Hij roept tot Zijn

eeuwige heerlijkheid. In Christus : het kan alleen door Hem en Zijn verdiensten. Maar dan mag ook de heerlijkheid aanbreken- na een korte tijd van lijden. Met het oog op de eeuwige heerlijkheid is het lijden in deze tijd maar kort. Maar wat hebben we in die korte tijd Gods genade nodig. Petrus wenst dat ze door Gods genade toegerust mogen worden, gewapend in de strijd. En dan ook bevestigd mogen worden in het geloof, en gefundeerd in het Woord van God. Zo zullen ze vast staan, ook als het geloof strijd en lijden meebrengt. Hierna volgt de lofzegging: een dankbare erkenning Wie de Heere wil zijn voor Zijn gemeente: heerlijkheid en kracht in alle eeuwigheid, amen. Wat mooi dat God de eer krijgt aan het eind van deze brief. Laat het ook ons daarom gaan, want Hij is alle eer en lof waardig

### **Vers 12**

Dit vers is als het ware een handtekening onder de brief. Hij noemt hier Silvanus, een ander woord voor Silas, de man die met Paulus in Filippi in de gevangenis heeft gezeten. Hij is later zijn eigen weg gegaan, en bij Petrus terecht gekomen. Een trouwe broeder voor u, naar ik meen. Hij heeft Petrus geholpen bij het opstellen van deze korte brief. Silvanus neemt de brief nu mee en zal jullie verder onderwijzen. Hij zal jullie overtuigen dat de inhoud van deze brief waar is, en dat je vast zult staan als je aan deze woorden van genade zult vasthouden. Hier klinkt dus een aanbeveling van Silvanus en zijn prediking.

### **Vers 13 en 14**

Nu volgen nog enkele groeten. Daaruit blijkt weer de gemeenschap der heiligen. Petrus noemt de uitverkoren gemeente die in Babylon is. Hier geven de uitleggers verschillende



verklaringen. Sommigen zeggen: dit is het oude Babylon, waar ook christenen woonden. Denk aan Handelingen 2, daar worden op Pinksteren ook de Meden en de Perzen genoemd. Bezwaar is de afstand tot dit verre Babylon. Anderen zeggen: dit is een schuilnaam voor de gemeente van Rome. Dat komt overeen met Openbaring 14, 16 en 19. Rome is ook een wereldstad zoals Babylon eens was. De uitverkiezing wijst op Gods genade en trouw: ondanks de strijd veilig in Gods hand. En dat mag nog steeds gezegd worden van Gods gemeente! Hier noemt Petrus ook Marcus, mijn zoon. De toevoeging 'mijn zoon' wijst op de sterke geestelijke band met Petrus. Het is dezelfde die eerst met Paulus meetrok, Johannes Marcus. Hij is later bij Petrus terecht gekomen. Hij schreef zijn evangelie naar wat hij van Petrus gehoord heeft. Vergelijk Marcus 16 vers 7 de toevoeging 'en Petrus'. Het valt op dat er verder weinig namen genoemd worden. Dat is het kenmerk van een algemene zendbrief. Maar nu nog een aparte afsluiting: Groet elkaar met de kus der liefde; die kus is een symbolisch gebruik om de verbondenheid uit te drukken. Zoals bij ons de handdruk. Maar laat het dan bij ons ook zijn: een handdruk der liefde en geen

koude plichtpleging. Zo eindigt Petrus met de woorden liefde en vrede. Vrede voor allen die in Christus Jezus zijn. Bij vrede mogen we denken aan het Hebreeuwse woord 'sjaloom', aanduiding voor het volle heil in Christus. Die vrede wil ik u toebidden aan het eind van deze Bijbelstudies. De vrede die alle verstand te boven gaat. De vrede die te vinden is in Christus Jezus. Hij is onze vrede. Wie Hem zoekt, vindt de eeuwige vrede! Amen

#### Vragen:

1. Hoe kun je merken dat de Heere zorgt? Noem concrete voorbeelden.
2. Hoe merken we dat de duivel ook nu rondgaat als een brullende leeuw? (vers 8)
3. Hoe kunnen we weerstand (vers 9) bieden tegen de aanvallen van de satan?
4. Wat kunnen we leren van het lijden van andere christenen in de wereld? (vers 9)
5. De brief eindigt met een zegenbede. Wat betekent voor u en jou de zegen aan het eind van de kerkdienst?
6. Hoe kunnen wij de groet der liefde in de praktijk brengen?
7. Wat hebt u geleerd voor uzelf uit deze brief van Petrus?



Ds. P. van der Kraan

• *Onder een vergrootglas*

## Begraven of cremeren

### Geen zakelijke argumenten

**O**nlangs sprak ik op verzoek in één van onze gemeenten over het onderwerp begraven en cremeren. Zo'n verzoek zegt al iets. Cremeren ligt niet langer buiten het gezichtsveld van sommige gemeenteleden. In een tijd dat ruw-

weg 2/3 van het aantal overledenen in Nederland wordt gecremeerd, heeft dat zijn invloed op sommige gemeenteleden, misschien vooral op wat minder meelevende leden, maar toch. Als het om begraven of cremeren gaat, worden nogal eens zakelijke argumenten genoemd.

Waarbij de kosten soms de doorslag geven (een begrafenis kost nu eenmaal meer dan een crematie). Als het daarop vastzit, zouden we als kerkelijke gemeente kunnen overwegen wat we voor elkaar kunnen betekenen. Want dát en andere zakelijke argumenten mogen de doorslag niet geven bij de keuze tussen begraven of cremeren.

### **Wat zegt de Bijbel**

Voor ons behoort de doorslag te geven wat de Bijbel zegt over begraven en cremeren. Nu geeft de Bijbel geen duidelijk verbod op cremeren en evenmin een duidelijk gebod van begraven. Wel trekt de Bijbel duidelijke lijnen die alles te maken hebben met de visie op de mens. Er is nogal wat verschil tussen (bijvoorbeeld) de heidense gedachte dat het lichaam de gevangenis is van de ziel. Waarbij het erom gaat dat de ziel zo snel mogelijk bevrijd wordt uit die gevangenis. Welnu, het vuur zorgt voor een snelle vernietiging van de gevangenis die het lichaam is en veroorzaakt daarmee een radicale bevrijding.

Heel anders is het beeld dat de Bijbel tekent van ons lichaam. Sowieso is het hiervoor getekende dualistische mensbeeld vreemd aan het Bijbels denken over de mens. De Bijbel tekent de mens als eenheid van ziel en lichaam, die beide door God geschapen zijn. In deze twee-eenheid heeft God Zijn beeld afgedrukt. Ziel en lichaam behoren Hem toe. Het is dus niet aan ons om met onze ziel en lichaam te doen wat wij willen. Voor een christen is het lichaam zelfs een tempel van de Heilige Geest. De ziel moet wel verlost worden, maar niet van het lichaam. Een gelovige belijdt met HC Zondag 1 dat hij door zijn Zaligmaker naar lichaam en ziel verlost is uit de macht van de boze.

### **Opstanding van Christus**

Is in het Oude Testament begraven de hoofdlijn, in het Nieuwe Testament wordt dat nog meer onderstreept door de opstanding van Christus. Deze opstanding werpt namelijk een bijzonder licht over de graven van gelovigen. Op dat punt is er een principieel verschil in visie tussen begraven en cremeren. Het draait tenslotte om de vraag of met de dood alles uit is – een gedachte die door crematie wordt bevestigd. Of dat sterven en begraven juist het begin van een nieuwe toekomst vormen. In het onderstaande willen we beide kanten belichten.

### **Vernietiging**

Vuur vernietigt totaal en radicaal. Wat resteert, is een geringe hoeveelheid as. Deze as wordt niet zelden uitgestrooid op een algemeen, dus anoniem strooiveld. Daarmee is feitelijk onderstreept dat het einde van een mens radicaal en totaal is. Hier ligt dan ook de oorsprong van de crematiegedachte in West-Europa. Crematie onderstreept het volstrekte einde van een mens. Met de dood is alles uit. Tegelijkertijd blijven bij crematie (de huiver voor) dood en graf op afstand. Van een begraafplaats vol gedenkstenen gaat immers een volstrekt ander getuigenis uit dan van een crematorium en een anoniem strooiveld waarop de as wordt uitgestrooid.

### **Toekomst**

Veel anders is het getuigenis dat uitgaat van de begrafenis van gelovigen. Opvallend is in dit verband wat Paulus in 1 Korinthe 15: 3 en 4 schrijft over het sterven, de begrafenis en opstanding van Christus. Die drie momenten worden niet als drie afzonderlijke onderdelen opgesomd. Nee, Paulus presenteert ze als twee onderdelen:

- Christus is gestorven voor onze zonden, overeenkomstig de Schriften.
- Christus is begraven én opgewekt op de derde dag, overeenkomstig de Schriften.

Daarmee is impliciet een krachtig en helder getuigenis afgegeven dat begraven niet bij het sterven behoort en bij de ontbinding van het lichaam (ook al volgt die wel). In het Schriftgetuigenis over de opstanding van Christus worden begraven en opstanding in één adem genoemd. Begraven behoort dus niet zozeer bij het einde, maar bij het nieuwe begin, de opstanding.

### Zaaien

Betekenisvol is dat in verband met het begraven van het lichaam van gelovigen de Bijbel de veelzeggende uitdrukking ‘zaaien’ bezigt. Die uitdrukking heeft een hoog profetisch gehalte. Een landbouwer zaait immers met het oog op de toekomst. Het uitstrooien van zaad gebeurt met het oog op de oogst. Die oogst behoort aan de toekomst. Begraven is dus een geloofsdaad die niet staat in het teken van het verleden, als definitieve afsluiting van een leven dat voorgoed voorbij is. Nee, begraven vindt plaats met het oog op de oogst, de Toekomst. Dat getuigenis gaat uit van de begrafenis van Jezus. En nog steeds van de begrafenis

van gelovigen. Zo valt er ineens heel ander licht over het graf.

### Aanvulling

Ik dank ds. P. Kolijn, emeritus-predikant te Krimpen aan den IJssel, voor de waardevolle aanvulling die hij gaf op mijn bijdrage in het januari-nummer onder de titel ‘Omstreden Koningschap’. Daarin gispte ik de rol van de Verenigde Naties in het conflict tussen Israël en de Palestijnen, ten gunste van de Palestijnen. Onder meer door Bijbelse plaatsen te verklaren tot werelderfgoed in Palestina. Veelzeggend is dan ook dat de hoofdzetel van de Verenigde Naties in Israël is gevestigd op een heuvel nabij Jeruzalem, waarvan de Hebreeuwse naam (vertaald) luidt: berg van de boze raad – een naam met een profetische betekenis!

Die naam verwijst naar Achitofels raad aan Absalom, nadat deze zijn vader David van de troon gestoten had. Dan kiest Achitofel de zijde van Absalom en raadt hem om zijn vader met een groot leger te achtervolgen. De tweede raadsman, Husai, zegt desgevraagd dat Achitofels raad niet goed is (2 Sam. 17:7). De bekende Joodse schrijver Amos Oz noemde één van zijn boeken ‘De heuvel van de boze raad’ (als tweede deel opgenomen in zijn Jeruzalemtrilogie).



Ds. J. van Dijk

● *Jaarverslag 2017-2018*

## Jaarverslag 2017-2018 van de Bond van Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

Geachte broeders,

In het afgelopen verenigingsjaar mochten de volgende activiteiten van onze Mannenbond plaats vinden:

### 1) Huishoudelijke Vergadering

Op 8 april 2017 hielden we onze Huishoudelijke vergadering in het Hervormd Wijkcentrum “Maranatha” te Veenendaal.

Ds. W. Westland opent voor de laatste keer als voorzitter de vergadering met een meditatief woord over Jesaja 14 vers 32: “wat zal men dan de gezanten van het volk antwoorden? Dit: de HEERE heeft Sion gegrondvest; en in haar vinden de ellendigen van Zijn volk een toevlucht”. Daarna werd het jaarverslag van de secretaris en de penningmeester besproken. Er vond bestuursverkiezing plaats: twee hoofdbestuursleden ds. J.H. Lammers en ds. E. de Mots waren aftredend en herkiesbaar. Zij werden met grote meerderheid herkozen. Onze voorzitter, ds. W. Westland, was niet herkiesbaar. In de vacature werd gekozen ds. A. Snoek te Kesteren. Hij nam zijn verkiezing aan en werd hartelijk welkom geheten. Daarna vond de verkiezing van een nieuwe voorzitter plaats. Ds. J.H. Lammers werd als voorzitter gekozen. We namen afscheid van ds. W. Westland, die hartelijk bedankt werd voor al het werk dat hij gedaan heeft voor onze Mannenbond. Het hoofdbestuurslid, ds. J.P. Nap, hield een referaat over “Mannenvereniging en Reformatie”. Hierna volgde bespreking van het referaat. In eensgezindheid mochten we bij elkaar zijn!

## 2) Bondsdag 2017

Deze Bondsdag werd georganiseerd door vier Mannenbonden op 28 oktober in de Oude Kerk te Putten: de Mannenbond van de Gereformeerde Gemeente, van de Hersteld Hervormde Kerk, van de Christelijke Gereformeerde Kerk en onze Mannenbond. Het initiatief lag bij de Chr. Geref. Mannenbond. De Bondsdag stond in het teken van “500 jaar Reformatie”. De opening werd verzorgd door ds. C.J. Droger uit Vlaardingen (Chr. Geref.). Hij sprak over “Heilzaam conservatisme” en had als tekst: Openbaring 3 vers

11b: “houdt dat u hebt, opdat niemand uw kroon neemt”. Prof. dr. A. de Reuver te Wadinxveen (Herv. PKN) hield ’s morgens een referaat over “Luther”. ’s Middags hield dr. P.C. Hoek uit Sommelsdijk (Herst. Herv.) een referaat over “Calvijn”. De sluiting van de morgenbijeenkomst werd gedaan door ds. G.J. Post te Nieuwpoort (Chr. Geref.), de opening van de middagbijeenkomst door ds. E. Bakker te Veen (Ger. Gem.) en de sluiting door onze voorzitter ds. J.H. Lammers (Herv. PKN). Namens de Mannenbonden werd een brief gestuurd naar Koning Willem Alexander: om hem Gods zegen toe te wensen bij de taak en roeping die hij vervullen mag. We zien terug op een gezegende Bondsdag met ruim 800 aanwezigen uit de verschillende kerken!

## 3) Mannenthemadagen

Dit is een gezamenlijk initiatief van de Mannenbond van de Chr. Geref. Kerk en onze Mannenbond. Op 6 mei werd een themadag gehouden in ’t Harde. Thema was: “Heilszekerheid”. Ds. J. Westerink uit Urk sprak over “Gods recht door Christus volbracht” en ds. D.J. Budding uit Nunspeet sprak over “Gods genade om Christus geschenken”. In de Landelijke Commissie Vergadering is afgesproken: dat met een jaarthema gewerkt gaat worden en dat elk jaar 5 Mannenthemadagen gehouden worden in de verschillende regio’s. Dat zijn: NW-Veluwe-IJsseldelta (Noord), Flakkee en Zeeland (Zuid), Veenendaal en Midden-Nederland (Midden), Zuid-Holland-Zuid (West) en Groene Hart. Dit zal allemaal gebeuren in nauw overleg met de regionale commissies, die de Mannenthemadag organiseren. Het thema voor het jaar 2018 is: “Stil zijn voor God”. Op 10 maart is een Mannenthemadag (Groene

Hart) geweest in Woerden. Ds. G.C. Proceet uit Middelharnis en ds M. Messemaker uit Nijkerk hebben gesproken over “Stil zijn voor God”. God zegene deze bijeenkomsten en de toerusting, die op deze dagen uit Zijn Woord ontvangen werd.

#### **4) Streekvergaderingen**

In het afgelopen verenigingsjaar is er één streekvergadering gehouden. Op 30 oktober kwam de Streek “Den Haag” bij elkaar in Zoetermeer. Ds. J.M. Molenaar en dhr. C. D. Groenendijk waren aanwezig namens het Hoofdbestuur. Het referaat over “de goede engelen” werd gehouden door ds. J.M. Molenaar. Het was een goede bijeenkomst.

#### **5) Hervormde Vaan**

Het redactieadres voor de Hervormde Vaan is, nadat ds. J.H. Lammers voorzitter is geworden, overgenomen door ds. E. de Mots. De inhoud van ons blad “de Hervormde Vaan” werd gevuld met: meditatie van hoofdbestuurleden; de lezing van ds. J.P. Nap op de Huishoudelijke vergadering “Mannenvereniging en Reformatie”; Bijbelstudies over “Job” door ds. W.P. Emaus uit Urk en over de 1 Petrus-brief door ds. W. Westland te Sliedrecht. Ds. P. van der Kraan uit Arnhem verzorgde de rubriek “Onder een vergrootglas” en legde de vinger bij actuele onderwerpen zoals o.a.: aandacht voor kinderen; visie op het ambt; geloof en wetenschap; zielig? De predikanten uit het Hoofdbestuur schrijven artikelen over de betekenis en uitleg van het belijdenisgeschrift de “Dordtse Leerregels”. Ook wordt in de Vaan verslag gedaan van de Huishoudelijke vergadering. Een artikel van het WEB over “In Balans” is erin opgenomen. Verder zijn er boekbesprekingen en nieuws wat ver-

band houdt met de organisatie van de Mannenbond. We hopen dat “de Hervormde Vaan” met zegen gelezen en gebruikt wordt!

#### **6) Verdiepingsconferentie 25+**

Het aanspreekpunt voor deze conferentie is niet meer ds. E. de Mots, die redacteur is geworden van de Hervormde Vaan, maar ons nieuwe hoofdbestuurlid ds. A. Snoek. De verdiepingsconferentie is twee keer gehouden. Op zaterdag 9 september 2017 was het thema: “de Heilige Geest, overweldigend of complex”. Het thema was: “Gods vurige liefde, de intolerantie van God?” Hoofdspreker was prof. dr. W. van Vlastuin. Er waren vier workshops o.l.v. prof. dr. W. van Vlastuin, dr. W.J. de Wit, ds. L. de Wit en dhr. R. Verzijl. Er waren 55 deelnemers. Op zaterdag 13 januari 2018 was het thema: “Ontvangen vrijheid”. De hoofdlezing werd verzorgd door dr. ir. Cors Visser, directeur van ForumC. Er waren workshops onder leiding van dr. Ir. Cors Visser, ds. P.H. van Trigt, ds. J.R.J. van Gelderop, Daan van den Born en mr. Don Ceder. Er waren 50 deelnemers. Het zou fijn zijn als het aantal deelnemers zou toenemen. Deze ontmoetingen rondom belangrijke Bijbelse onderwerpen worden als leerzaam en verrijkend ervaren.

#### **7) Ledenwerving en Publiciteit**

Via de website wordt de publiciteit voor onze Mannenbond gezocht en aan de weg getimmerd. Belangrijk is om de website up-to-date te houden. Themadagen, Streekvergaderingen, Verdiepingsconferentie25+, de Huishoudelijke Vergadering en de Bondsdag worden erop bekend gemaakt. Tevens worden er lezingen van Huishoudelijke Vergaderingen en van de Bondsdagen op geplaatst.

Ook de jaargangen van de Hervormde Vaan zijn digitaal te raadplegen. Foldermateriaal is toegestuurd naar de Mannenverenigingen.

### **8) Contacten:**

Het Hoofdbestuur vergaderde zeven keer in het Bondsbureau. We hebben daarnaast onze jaarlijkse vergaderingen en ontmoetingen met de andere Hervormd-Gereformeerde bonden: het zgn 7- bondenberaad. Naast deze besprekingen bezoeken we elkaars jaarvergaderingen of bondsdagen. Door het WEB, het samenwerkingsverband met de Vrouwenbond, HGJB, Zondagsscholenbond en Mannenbond, is opnieuw een digitale map “Opvoedingsbron” uitgekomen over “het gebed”. Verder hebben we contacten met de Hersteld Hervormde Mannenbond, de Chr. Geref. Mannenbond en de Mannenbond van de Ger. Gemeenten op de Themadagen en de Bondsdagen. Op 30 september bezochten we de Bondsdag van de Hersteld Hervormde Mannenbond in Lunteren, waar het thema was: “de uitverkiezing”. Op 11 november werd de Bondsdag van Mannenverenigingen van de Ger. Gemeenten te Woerden bezocht. Het thema was: “een onbekende Hervormer John Knox”. We zijn dankbaar voor deze vruchtbare contacten en goede ontmoetingen met de broeders en zusters van andere bonden.

### **9) Ledenbestand:**

We gedenken onze leden, die dit verenigingsjaar zijn overleden en wensen hun nabestaanden de troost en genade van de Heere Jezus Christus toe. In Urk is een Jonge Mannenvereniging “Bij de Bron” opgericht. Ze zijn begonnen met 16 leden. Het aantal leden van onze Mannenbond is ongeveer 3400. We zijn

dankbaar dat er nieuwe leden op onze Mannenverenigingen bijkomen, waaronder ook jongeren.

### **10) Tenslotte:**

Laten we God danken dat we als Mannenverenigingen het Woord van God in het afgelopen verenigingsjaar mochten onderzoeken. Een rijke zegen als het Woord van God ons aan elkaar bond in geloof, hoop en liefde. Ja, dat er van hart tot hart gesproken mocht worden. En dat we toerusting uit Gods Woord ontvingen om onze taak en roeping als christen te kunnen vervullen in gezin en familie, in kerk en samenleving. Maar dat Gods Woord en de bespreking ervan vrucht draagt, hebben wij niet in de hand. Nee, zeker niet. Wie wel? In Jesaja 55 vers 10 en 11 lezen we: “want zoals de regen en de sneeuw neerdaalt van de hemel en daarheen niet terugkeert, maar de aarde doorvochtigt en maakt dat zij voortbrengt en doet opkomen, zaad geeft aan de zaaier en brood aan de eter, zó zal Mijn Woord zijn dat uit Mijn mond uitgaat: het zal niet vruchteloos tot Mij keren, maar het zal doen wat Mij behaagt en het zal voorspoedig zijn in hetgeen waartoe Ik het zend”. God heeft dat in Zijn hand. Daarom ontvangen we het. Voor ons is de opdracht dat we elke keer ootmoedig en met vertrouwen op God onze lege handen ophouden en bidden dat Hij Zijn Woord op onze mannenverenigingen wil zegenen. Zegende de HEERE Zijn Woord voor u en jou?

Ds. J. van Dijk, 1e secretaris  
Maart 2018

# ● Exploitatie-rekening 2017

## Bond van Hervormde Mannenverenigingen op G.G.

	Exploitatie 2017	Begroting 2017	Begroting 2018
<b>BATEN:</b>			
Contributies.....	€ 49.050,--	€ 48.900,--	€ 48.750,--
Collecten en giften .....	5.221,--	4.100,--	3.650,--
Rente .....	174,--	240,--	175,--
Diverse ontvangsten .....	950,--	1.200,--	1.000,--
Referaten en insignes.....	1.156,--	600,--	600,--
	€ 56.551,--	€ 55.040,--	€ 54.175,--
<b>LASTEN:</b>			
Reiskosten H.B. e.a. + secretariaat .....	€ 5.828,--	€ 5.100,--	€ 5.600,--
Vergaderingen + zaalhuur .....	2.573,--	2.600,--	2.425,--
Onkosten Bondsdag .....	3.930,--	3.000,--	3.000,--
Diverse kosten .....	2.114,--	1.825,--	2.010,--
Verdiepingsconferentie 25+ .....	500,--	1.000,--	1.000,--
W.E.B.....	1.123,--	400,--	750,--
Themadagen .....	-,--	-,--	-,--
PR Ledenwerving.....	-,--	1.200,--	800,--
	€ 16.068,--	€ 15.125,--	€ 15.585,--
<b>ONKOSTEN „HERV. VAAN”</b>			
Drukkosten + banderen .....	€ 14.306,--	€ 15.500,--	€ 14.750,--
Frankering .....	10.919,--	11.000,--	11.000,--
Honoraria .....	1.961,--	2.100,--	2.000,--
Diverse kosten + inbinden .....	398,--	300,--	350,--
Aandeel kosten Bonds bureau .....	9.495,--	10.500,--	10.000,--
	€ 37.079,--	€ 39.400,--	€ 38.100,--
<b>TOTAAL BATEN</b>	€ 56.551,--	€ 55.040,--	€ 54.175,--
<b>TOTAAL LASTEN</b>	€ 53.147,--	€ 54.525,--	53.685,--
<b>VOORDELIG SALDO</b>	€ 3.404,--	€ 515,--	€ 490,--
Voorgesteld wordt de contributie voor 2018 vast te stellen op € 15,--.			
<b>BALANS per 31-12-2017:</b>			
Geldmiddelen.....	€ 64.225,--		
Aandeel Bonds bureau.....	4.715,--		
Inventaris.....	1,--		
Voorraden/vorderingen.....	402,--		
	€ 69.343,--		
Nog te betalen kosten.....	14.315,--		
	€ 55.028,--		
Reservering Themadagen	11.109,--		
<b>VERMOGEN</b>	€ 43.919,--		

### Wijzigingen adresboekje 2015

De volgende wijzigingen in “het Adresboekje” doorvoeren:

1) de MV “Nathanaël” te Middelharnis/Sommelsdijk (blz. 16) heeft een nieuwe secretaris: dhr. A. Westerhuis, Oostelijke Achterweg 20, 3241 CM Middelharnis

2) de MV “Gode alleen de eer” te Benschop (blz. 27) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. J van Vliet, Oranje Nassaustraat 27, 3405 XH Benschop

3) de MV “De Heere is mijn kracht” te Putten (Dorp) (blz. 30) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. G. Renden, Bentinckstraat 39, 3882 EA Putten

Met vriendelijke dank voor uw medewerking, Ds. J. van Dijk, secr.

e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

### Mannenthemadagen 2018

Thema voor dit jaar is: **Wees stil** (Stil zijn voor God en wachten op Hem).

Stilte is belangrijk in het leven. In het bijzonder wel voor een christen. In de Bijbel is het namelijk een belangrijk thema. Hoe geef je stilte een plek in je leven, ook als je druk bent? En hoe leer je stil te zijn ‘tot God’? zoals er in een Psalm staat. Hoe leer je te wachten op Hem? Rond deze thema’s zal op deze dagen worden stil gestaan.

Op de website Mannenthemadagen [www.mannenthemadagen.nl](http://www.mannenthemadagen.nl) kan de aanmelding plaatsvinden voor de volgende mannenthemadagen:

### Zaterdag 14 april 2018 Zuid (Flakkee en Zeeland)

Sprekers: Ds. A.D. Fokkema is predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerk van

1e voorzitter: Ds. J.H. Lammers  
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk  
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap  
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren  
T 0318 483717 • dsjpnap@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk  
Callunalaan 12, 6721 HA Bennekom  
T 0318 304955 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk  
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk  
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom  
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik  
T 0348 551496 •  
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen  
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal  
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (Redactie-adres)  
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen  
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.M. Molenaar (Themadagen)  
Vossenakker 2, 6711 CZ Ede  
T 0318 307748 •  
ds.jmmolenaar@hervormdede.nl

Lid: Ds. A. Snoek (Verdiepingsconferentie 23+)  
Kerkstraat 8, 4041 XB Kesteren  
T 0488 723120 • asnoekvdm@solcon.nl

Overlijdensberichten:  
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen  
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)  
Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau  
Bestuurswizj. moeten naar de 1e secretaris



Kerkwerve en spreekt over: “**Stil worden voor God**” en ds. J.Th. Pronk is hervormd predikant van Sirjansland (PKN) en spreekt over “**Wachten op Hem**”.

Dagvoorzitter zijn dhr. G. van Asperen en dhr. A. Prins.

**Locatie:** Hervormd Verenigingsgebouw De Wingerd, Nieuwepad 1, 4691 BP Tholen. Welkom vanaf 9.30 uur. De opening is om 10.00 uur.

Afsluiting rond 14.00 uur, na de gezamenlijke (gratis) lunch.

### **Zaterdag 21 april 2018 Noord (NW-Veluwe – IJsseldelta)**

Sprekers: Ds. H. Korving is Christelijk Gereformeerd predikant op Urk en spreekt over “**Stil worden voor God**” en ds. W.J. Westland is predikant van de hervormde gemeente van Lelystad (PKN) en spreekt over “**Wachten op Hem**”.

Dagvoorzitter is ds. P.W.J. van der Toorn

**Locatie:** Hervormde Kerk “Elim”, Eperweg 35, 't Harde.

Welkom vanaf 9:00 uur. De opening is om 9:30 uur.

Afsluiting rond 13:00 uur, aansluitend gratis lunch.

In het najaar vinden nog twee Mannenthema-dagen plaats en wel:

**Zaterdag 6 oktober 2018 Midden (Veenendaal en Midden Nederland) in Veenendaal.**

**Zaterdag 10 november 2018 West (Zuid-Holland-Zuid) in Ridderkerk.**

Meer informatie hierover zie website en de vermelding in De Hervormde Vaan van juli/augustus 2018.

C.D. Groenendijk (2e secr.)

Voor al onze activiteiten zie onze agenda op [www.hervormdemannenbond.nl](http://www.hervormdemannenbond.nl)

## Overlijdensberichten

Na een periode van ziekte heeft de HEERE van ons weggenomen ons lid

**G.W. KANIS**

De HEERE troostte zijn vrouw en verdere familie.

Bestuur en leden van de  
Herv. Mannenver. op G.G. te Ede

15 januari 2018

Geschokt moeten wij u het plotseling overlijden melden van ons lid en secretaris

**A.A. ALTING**

De HEERE troostte zijn vrouw en (klein) kinderen.

Bestuur en leden van de  
Herv. Mannenver. op G.G. te Ede

5 februari 2018

Met ontroering geven we kennis van het overlijden van ons trouw meelevend lid

**HENDRIK BEENS**

in de leeftijd van 95 jaar.

Hij was lid vanaf de oprichting van onze vereniging in januari 1965.

De Heere vertroostte en sterke zijn achterblijvende familie.

Bestuur en leden van  
Mannenvereniging Filémon te Grafhorst

Grafhorst, 6 februari 2018

*Zoals een vader zich ontfermt  
over zijn kinderen,  
zo ontfermt de Heere wie  
Hem vrezen  
Psalm 103:13*

Bedroefd maar dankbaar voor hetgeen hij gedurende velen jaren voor onze vereniging heeft mogen betekenen, geven wij u kennis dat door de Heere is thuis gehaald Zijn kind en ons gewaardeerd lid

### **LEEN BOOM**

in de leeftijd van 73 jaar.

De Heere vertrooste zijn vrouw in dit grote verlies.

Mannenvereniging  
"Onderzoekt de Schriften" te Gouda

Gouda, februari 2018

Met droefheid hebben wij op 31 januari vernomen dat de HEERE geheel onverwacht onze voorzitter tot Zich heeft genomen

### **JAAN RUIZENDAAL**

op de leeftijd van 66 jaar.

Naast talloze jaren als lid was hij sinds 2013 onze voorzitter.

Wij bidden om troost en kracht van onze Vader voor zijn vrouw, hun (klein)kinderen en hun familie.

Leden en bestuur  
Mannenvereniging  
'Onderzoekt de Schriften'  
Hervormde gemeente Bunschoten

Bunschoten, 31 januari 2018

*Maar, trouwe God,  
Gij zijt het schild dat mij bevrijdt.*

Met ontroering hebben wij kennis genomen van het overlijden op 7 februari van ons bestuurslid

### **LEENDERT BOOM**

35 jaar heeft hij zich ingezet als penningmeester voor de streek Gouda. Met dankbaarheid denken wij terug aan zijn inzet en betrokkenheid.

De Heere troostte zijn vrouw in het verlies van haar geliefde man.

Bestuur van de streek Gouda  
Dhr. C. Harkes voorzitter  
Dhr. C.D. van Halum secretaris

Tot onze droefheid nam de Heere uit ons midden weg, ons trouw lid

### **HENDRIKUS BOELE**

in de leeftijd van 85 jaar.

Het onderzoek van Gods Woord op de mannenvereniging had vele jaren zijn warme belangstelling.

De Heere trooste zijn vrouw, kinderen, klein- en achterkleinkinderen.

Bestuur en leden  
van Mannenvereniging  
"Sola Fide"  
te Bleskensgraaf

21 januari 2018



“**Nieuw Leiderschap**”, geschreven door Dick Both, Alex de Bruijn en Arnold Huijgen, uitgeverij Groen-Heerenveen, 153 blz, prijs € 12,50.

De ondertiteling van dit boek is: “van bezitten naar delen”. Het gaat over nieuw leiderschap.

Wat betekent dat? Top-down organiseren verdwijnt meer en meer naar de achtergrond en bottom-up organiseren is de nieuwe moraal. In dit boek worden deze veranderingen in hun context geplaatst, kritisch bekeken en gelegd naast bijbelse bezinning. Wie hier als christen mee te maken heeft, krijgt in dit boek veel handreikingen aangereikt en een aantal spiegels om uw eigen handelen onder de loupe te nemen. Leerzaam en aanbevolen!

J.v.D.



Arjan van den Noort en Wim van Gent, **100 prikkels voor mannen**, met wijsheid Gods roeping volgen. Uitgever Groen Heerenveen 2017, 112 blz., prijs € 11,95.

Het is jammer dat een inleiding ontbreekt bij dit boekje. Daardoor blijft het gissen naar de achtergrond. Ook weten we

niet waarom juist mannen de doelgroep vormen. Op de achterkant staat wel enige informatie. De auteurs verwijzen voor de titel naar Prediker 12:11: “De woorden van wijzen zijn als prikkels en als spijkers, diep ingeslagen door meesters in het verzamelen. Zij zijn gegeven door één Herder.”

Hoe kijken we tegen dit ingewikkelde leven aan, welke verwachting mogen we ervan hebben? De prikkels in deze uitgave zijn ontleend aan Spreuken en Prediker. Ze maken ons duidelijk dat er vanuit deze oude woorden met vreugde te leven valt. Op die weg worden onze belangen gerelativeerd, krijgen we inzicht in onze menselijke geest, en leven we van wat we ontvangen. Tijdens die reis kunnen we iedere dag wel een nieuwe prikkel gebruiken.

Een dagboekje voor mannen met honderd dag stukjes. De eerste vijftig zijn geschreven door Arjan van den Noort en de tweede vijftig zijn geschreven door Wim van Gent. De eerste vijftig zijn gebaseerd op teksten uit Spreuken en de tweede vijftig zijn gebaseerd op teksten uit Prediker. De Bijbelteksten worden geciteerd uit de Herziene Statenvertaling. Rechttoe rechtaan korte stukjes om tijdens je tijd met God te lezen en over na te denken. De teksten zijn bedoeld om je te prikkelen het leven in toewijding te leven aan God. Om je te prikkelen de wijze woorden op te nemen en toe te passen, zodat je blijdschap hebt. Werk, seks, geld en eeuwigheid. Het komt allemaal voorbij in dit boekje. Van harte aanbevolen.

C.D. Groenendijk

BOND VAN HERV. MANNENVERENIGINGEN OP G.G.

# UITNODIGING

aan de leden van onze bond om op D.V.

**ZATERDAG 7 APRIL 2018**

aanwezig te zijn op de

# H U I S H O U D E L I J K E V E R G A D E R I N G

Locatie: **gebouw Maranatha naast de Julianakerk**

Prins Bernhardlaan 26, 3901 CC te Veenendaal

**Aanvang 14.00 uur**

## AGENDA:

1. Opening door de voorzitter ds. J.H. Lammers
2. Jaarverslag van de secretaris
3. Jaarverslag van de penningmeester/begroting 2018
4. Verslag van de kascontrolecommissie
5. Benoeming nieuwe kascontrolecommissie
6. Mededelingen
7. Uitslag verkiezing hoofdbestuursleden  
Voorgestelde dubbeltallen:
  1. vac. ds. J.P. Nap (herkiesbaar):  
ds. J.P. Nap te Lunteren  
ds. D.J.W. Kok te Oldebroek
  2. vac. dhr. C.D. Groenendijk (herkiesbaar):  
dhr. C.D. Groenendijk te Ridderkerk  
dhr. J. Hakkenberg te Kesteren
  3. vac. dhr. C. Oosterom (herkiesbaar):  
dhr. C. Oosterom te Lopik  
dhr. W. Blankenspoor te Lunteren
8. Referaat door ds. A. Snoek  
"Prediking in het spoor van Dordt".
9. Collecte – u kunt ook gebruik maken van een éénmalige machtiging.
10. Pauze (verkoop referaten)
11. Bespreking van het referaat
12. Rondvraag
13. Sluiting door ds. J.M. Molenaar

*U bent hartelijk welkom!*

C.D. Groenendijk (2e secr.)

P.S.: Op het terrein van de Julianakerk kunt u gratis parkeren.